

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen ja nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 10 a §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain muuttamisesta annettua lakia ja nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 10 a §:n muuttamisesta annettua lakia Euroopan yhteisöjen komission päätöksen mukaisesti siten, että energiatuotteiden valmisteveron palautuksen korotusta ei mak-

settaisi taannehtivasti vuodesta 2008 lukien. Kevyen ja raskaan polttoöljyn sekä sähkön valmisteveron palautuksen korotusta maksettaisiin kevyestä ja raskaasta polttoöljystä sekä sähköstä, joka on käytetty 1 päivänä kesäkuuta 2009 tai sen jälkeen.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan ensi tilassa.

PERUSTELUT

1 Nykytila ja ehdotetut muutokset

Energiatuotteiden hintaan sisältynyttä valmisteveroa palautetaan ammattimaiselle maatalouden harjoittajalle Suomessa maataloudessa käytetystä kevyestä ja raskaasta polttoöljystä sekä sähköstä. Valmisteveron palauttamisesta säädetään maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetussa laissa (603/2006), jäljempänä maatalouden energiaveron palautuslaki, ja nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1472/1994), jäljempänä polttoaineverolaki. Maataloudessa käytetystä kevyestä polttoöljystä palautetaan valmisteveroa 3,75 senttiä litralta ja raskaasta polttoöljystä 1,75 senttiä kilogrammalta sekä verotetusta sähköstä 0,23 senttiä kilowattitunnilta. Veronpalautusta maksetaan hakemuksesta sitä verovuotta seuraavana kalenterivuonna, jona energiatuotteet on kulutettu. Vuonna 2008 käytetyistä energiatuotteista veronpalautukset maksetaan vuonna 2009. Vastaavasti vuonna 2009 käytetyistä energiatuotteista suoritetaan veronpalautus vuonna 2010.

Maataloudessa käytettyjen energiatuotteiden valmisteveron palautuksen määriä korotettiin vuodesta 2008 lukien maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain muuttamisesta annetulla lailla (919/2008) ja nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 10 a §:n muuttamisesta annetulla lailla (920/2008). Kevyen polttoöljyn valmisteveron palautusta korotettiin 2,1 senttiä litralta, raskaan polttoöljyn veronpalautusta 1,0 senttiä kilogrammalta ja sähkön veronpalautusta 0,39 senttiä kilowattitunnilta. Voimaantulosäännösten mukaan lakeja sovelletaan siihen kevyeen ja raskaaseen polttoöljyyn sekä sähköön, joka on käytetty 1 päivänä tammikuuta 2008 ja sen jälkeen. Korotusten maksamisen edellytyksenä oli, että komissio antaisi korotuksille hyväksyntänsä. Energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan yhteisön kehyksen uudistamisesta 27 päivänä lokakuuta 2003 annetun neuvoston direktiivin 2003/96/EY 26 artiklan 2 kohdan mukaan sellaiset direktiivissä tarkoitetut toimenpiteet kuin verovapaudet ja veronalennukset, verojen eriyttäminen ja veronpalautukset voivat olla valtion tukea, ja siitä on

niissä tapauksissa ilmoitettava komissiolle perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti. EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan mukaan komissiolle on annettava tieto tuen muuttamista koskevista suunnitelmista niin ajoissa, että se voi esittää huomautuksensa. Jos komissio katsoo, että suunnitelma ei sovellu yhteismarkkinoille, jäsenvaltio ei saa toteuttaa toimia.

Energiaverojen palautusten korotuksista ilmoitettiin 19 päivänä marraskuuta 2008 komissiolle. Komissio vastasi, että tuki vaikuttaa tuensaajien jo toteuttamia toimenpiteitä varten taannehtivasti myönnettyltä tuelta. Tästä syystä se ei täytä maa- ja metsätalouseläntalouden valtiontukia kaudella 2007—2013 koskevien suuntaviivojen 16 kohdassa vahvistettua edellytystä, jonka mukaan tukijärjestelmästä voidaan myöntää tukea ainoastaan toimiin tai palveluihin, jotka on toteutettu tai vastaanotettu sen jälkeen, kun tukijärjestelmä on otettu käyttöön ja komissio on todennut sen perustamissopimuksen edellytysten mukaiseksi. Komissio pyysi Suomea muuttamaan energiaveropalautuksen tukijärjestelmää siten, että tukikelpoisille tuottajille myönnetty korotetut energiaveron palautukset rajoitetaan koskemaan ainoastaan sen jälkeen käytettyjä energiatuotteita, kun komissio on hyväksynyt ilmoitetun tuen. Komissiolle ilmoitettiin, että tukijärjestelmää tullaan muuttamaan sen edellyttämällä tavalla. Komissio antoi 29 päivänä toukokuuta 2009 päätöksen, jossa todettiin Suomen viranomaisten antaneen ilmoituksen siitä, että korotettua veronpalautusta myönnettäisiin ainoastaan niistä energiatuotteista, jotka käytetään komission päätöksen tekemisen jälkeen. Komissio katsoi päätöksessään, että tällainen tukijärjestelmä on EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukainen.

Esityksessä ehdotetaan, että komission päätöksen mukaisesti korotukset energiatuotteiden valmisteveron palautuksiin rajoitettaisiin koskemaan ainoastaan niitä energiatuotteita, jotka on käytetty maataloudessa 1 päivänä kesäkuuta 2009 tai sen jälkeen. Maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain muuttamisesta annetun lain (919/2008) voimaantulosäännöstä ja nestemäisten polttoaineiden

valmisteverosta annetun lain 10 a §:n muuttamisesta annetun lain (920/2008) voimaantulosäännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että lakeja sovellettaisiin siihen kevyeen ja raskaaseen polttoöljyyn sekä sähköön, joka on käytetty 1 päivänä kesäkuuta 2009 tai sen jälkeen. Näin ollen vuonna 2008 ja vuonna 2009 tammikuun 1 päivän ja toukokuun 31 päivän välisenä aikana käytetyistä energiatuotteista maksettaisiin veronpalautusta maatalampien määrien mukaisesti siten kuin maatalouden energiaveron palautuslaissa ja polttoaineverolaissa on säädetty. Veronpalautusta maksettaisiin kevyen polttoöljyn osalta 3,75 senttiä litralta, raskaan polttoöljyn osalta 1,75 senttiä kilogrammalta ja sähkön osalta 0,23 senttiä kilowattitunnilta. Kesäkuun 1 päivänä 2009 tai sen jälkeen käytetyistä energiatuotteista suoritettaisiin veronpalautusta korotettujen määrien mukaisesti eli kevyen polttoöljyn osalta 5,85 senttiä litralta, raskaan polttoöljyn osalta 2,75 senttiä kilogrammalta ja sähkön osalta 0,62 senttiä kilowattitunnilta.

Korotuksen maksaminen olisi tarkoituksenmukaisinta aloittaa komission päätöstä seuraavan kalenterikuukauden eli kesäkuun 2009 alusta. Jos korkeampaa veronpalautusta alettaisiin maksaa komission päätöstä seuraavasta päivästä, siitä aiheutuisi kirjanpitovelvollisille hakijoille ylimääräistä työtä kahden päivän käytön huomioonottamiseksi toukokuussa 2009 sekä Verohallinnolle suuremmat hallinnolliset kustannukset laajempien tietojärjestelmämuutosten vuoksi.

Korkeampia valmisteveronpalautuksia maksettaisiin ennen lain voimaantuloa käytetyistä energiatuotteista. Palautuksen hakijoilta ei näin ollen voida edellyttää, että he olisivat seuranneet energiatuotteiden kulutusta päivittäin siten, että pystyisivät osoittamaan sen todellisen osuuden energiatuotteista, joka on käytetty ennen ja jälkeen kesäkuun 1 päivän 2009. Tästä syystä ehdotetaan, että vuonna 2009 korkeampaan veronpalautukseen oikeutetut energiatuotteet määritettäisiin laskennallisesti. Korkeampaa veronpalautusta ehdotetaan maksettavaksi sille laskennalliselle osuudelle verovuoden 2009 palautuskelpoisista energiatuotteista, joka vastaisi kesäkuun 1 päivän 2009 ja verovuoden 2009 päättymisen välisen ajanjakson osuutta vero-

vuodesta 2009. Jos hakijan verovuosi on kalenterivuosi, korotettua veronpalautusta maksettaisiin 214/365 osalle koko vuoden palautuskelpoisista energiatuotteista. Korkeampaa veronpalautusta maksettaisiin enimmillään noin 59 prosentille verovuonna 2009 käytetyistä energiatuotteista.

Yhteisön tai yhteisetuuden tilikausi voi olla muu kuin kalenterivuosi. Koska korotettua palautusta ei voida maksaa 1 päivän tammikuuta 2009 ja 31 päivän toukokuuta 2009 välisenä aikana, viimeksi mainittu päivä mukaan lukien, käytetyistä energiatuotteista, ei yhteisö tai yhteisetuus olisi oikeutettu korotettuun palautukseen verovuonna 2009 käyttämästään polttoöljystä ja sähköstä, jos sen tilikausi päättyy 1 päivän tammikuuta 2009 ja 31 päivän toukokuuta 2009 välisenä aikana.

Vuoden 2009 osalta veron palautusta tulee hakea helmikuun 2010 loppuun mennessä. Yhteisön ja yhteisetuuden on kuitenkin jätettävä hakemus viimeistään neljän kuukauden kuluttua sen verovuoden päättymisestä, jolta palautusta haetaan. Näin ollen, jos yhteisön tai yhteisetuuden tilikausi päättyisi esimerkiksi 30 päivänä kesäkuuta 2009, sen tulisi jättää hakemus verovuoden 2009 osalta viimeistään 31 päivänä lokakuuta 2009. Palautuksen korottamisen vuoksi saattaa aiemmin vähimmäismäärän alapuolelle jääneet palautukset tulla maksettaviksi vuodesta 2009 lukien. Jotta kaikille yhteisöille ja yhteisetuoksille taataan riittävä aika hakemuksen jättämiseksi lain tultua voimaan, ehdotetaan, että nämä voisivat hakea palautusta vuonna 2009 käytetyistä energiatuotteista viimeistään 30 päivänä huhtikuuta 2010. Säännös koskisi näin ollen sellaisia kirjanpitovelvollisia, joiden tilikausi poikkeaa kalenterivuodesta.

Polttoaineverolain 10 a §:n mukaisista palautuksista kasvihuoneviljelijöille vastaa tulliviranomainen. Ne kasvihuoneviljelijät, joiden kevyen ja raskaan polttoöljyn käyttömäärä ylittää 16 000 yksikköä, hakevat valmisteveron palautusta viljelmän sijaintipaikan tulliviranomaiselta. Palautusta voi hakea kalenterivuoden tai erikseen tammi-kesäkuun ja erikseen heinä-joulukuun aikana käytetystä polttoöljystä. Ne hakijat, jotka hakevat erikseen palautusta tammi-kesäkuun aikana vuonna 2009 käytetystä polttoöljystä, olisivat

oikeutettuja korotettuun palautukseen vain niistä energiatuotteista, jotka on käytetty kesäkuun 1 päivän 2009 ja kesäkuun 30 päivän 2009 välisenä aikana. Korotettua veronpalautusta maksettaisiin 30/181 osalle tammi-kesäkuun aikana vuonna 2009 käytetyistä polttoöljyistä.

Lakimuutokset tulivat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009, mutta lakeja ehdotetaan sovellettavaksi vasta 1 päivänä kesäkuuta 2009 tai sen jälkeen käytettyihin energiatuotteisiin. Tämän vuoksi ehdotetaan selkeyden vuoksi voimaantulosäännöksissä säädettäväksi siitä, että ennen 1 päivää kesäkuuta 2009 käytettyyn kevyeen polttoöljyyn, raskaaseen polttoöljyyn ja sähköön sovelletaan maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annettua lakia (603/2006), sellaisena kuin se oli maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain muuttamisesta annetun lain (919/2008) tullessa voimaan, ja nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 10 a §:ää, sellaisena kuin se on laissa 604/2006.

2 Esityksen vaikutukset

Energiatuotteiden valmisteveron palautuksen arvioidaan olevan vuonna 2009 noin 12 miljoonaa euroa vuonna 2008 käytetyistä energiatuotteista. Valtion vuoden 2009 talousarviossa palautusten maksamiseen on varattu 20 500 000 euroa, koska talousarviota laadittaessa varauduttiin maksamaan veronpalautuksen korotusta myös vuonna 2008 käytetyistä energiatuotteista. Vuonna 2010 palautuksen määrän arvioidaan olevan noin 17,5 miljoonaa euroa. Veronpalautuksen arvioidaan olevan vuodesta 2011 lukien vuosittain noin 20,5 miljoonaa euroa vuoden 2008 alustavien kulutuslukujen perusteella lasketuna. Päätöksessä valtiontalouden kehyksistä vuosille 2010—2013 energiaveron palautuksille on varattu 20 500 000 euroa vuodessa.

Esitys aiheuttaa kertaluontoisia, hallinnollisia kustannuksia Verohallinnolle ja tulliviranomaiselle verovuoden 2009 osalta, koska veronpalautuksen määrä muuttuisi kesken verovuoden. Jotta veronpalautuksiin varattu määräraha voitaisiin hyödyntää täysimääräi-

sesti mahdollisimman pienin hallinnollisin kustannuksin, veronpalautuksen korotusta tulisi voida suorittaa yhdellä kertaa nykyisessä palautusmenettelyssä siten, että korotuksen soveltaminen aloitetaan kalenterikuukauden alusta. Korotuksen maksamisesta aiheutuu Verohallinnolle kertaluontoisia hallinnollisia kustannuksia yhteensä runsaat 188 800 euroa. Kustannuksista vuodelle 2009 kohdistuu noin 132 000 euroa ja vuodelle 2010 noin 57 000 euroa. Kustannukset johtuvat lähinnä tarvittavista tietojärjestelmämuutoksista. Kustannukset otetaan huomioon laskettaessa palautusten kokonaismäärää vuosina 2009 ja 2010.

3 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön, Verohallinnon ja Tullihallituksen kanssa.

4 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan ensi tilassa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain muuttamisesta 19 päivänä joulukuuta 2008 annetun lain (919/2008) voimaantulosäännös seuraavasti:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

Lakia sovelletaan siihen kevyeen ja raskaaseen polttoöljyyn sekä sähköön, joka on käytetty 1 päivänä kesäkuuta 2009 tai sen jälkeen.

Tämän lain 4 §:n mukaista veronpalautusta maksetaan sille laskennalliselle osuudelle koko verovuoden 2009 aikana käytetyistä energiatuotteista, joka vastaa kesäkuun 1 päivän 2009 ja verovuoden 2009 päättymisen välisen ajanjakson osuutta koko verovuodesta 2009.

Yhteisö tai yhteisötuus ei ole kuitenkaan oikeutettu 4 §:n mukaiseen palautukseen verovuonna 2009 käyttämästään polttoöljystä ja sähköstä, jos sen tilikausi on päättynyt 1 päivän tammikuuta 2009 ja 31 päivän toukokuu-

ta 2009 välisenä aikana. Yhteisön ja yhteisötuuden on jätettävä verovuotta 2009 koskeva hakemus viimeistään 30 päivänä huhtikuuta 2010.

Ennen 1 päivää kesäkuuta 2009 käytettyyn kevyeen polttoöljyyn, raskaaseen polttoöljyyn ja sähköön sovelletaan maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annettua lakia (603/2006) sellaisena kuin se oli maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain muuttamisesta annetun lain (919/2008) tullessa voimaan.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

2.

Laki**nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 10 a §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 10 a §:n muuttamisesta 19 päivänä joulukuuta 2008 annetun lain (920/2008) voimaantulosäännös seuraavasti:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2009.

Lakia sovelletaan siihen kevyeen ja raskaaseen polttoöljyyn, joka on käytetty 1 päivänä kesäkuuta 2009 tai sen jälkeen.

Tämän lain mukaista veronpalautusta maksetaan sille laskennalliselle osuudelle koko vuoden 2009 aikana käytetystä kevyestä tai raskaasta polttoöljystä, joka vastaa kesäkuun 1 päivän 2009 ja joulukuun 31 päivän 2009

välisen ajanjakson osuutta koko vuodesta 2009.

Ennen 1 päivää kesäkuuta 2009 käytettyyn kevyeen ja raskaaseen polttoöljyyn sovelletaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 10 a §:ää sellaisena kuin se on laissa 604/2006.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Helsingissä 28 päivänä elokuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Jyrki Katainen*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

1.

Laki

maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain muuttamisesta 19 päivänä joulukuuta 2008 annetun lain (919/2008) voimaantulosäännös seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

Lakia sovelletaan siihen kevyeen ja raskaaseen polttoöljyyn sekä sähköön, joka on käytetty 1 päivänä tammikuuta 2008 ja sen jälkeen.

Yhteisön ja yhteisetuuden on jätettävä verovuotta 2008 koskeva hakemus huhtikuun 2009 loppuun mennessä. Hakijan on ilmoitettava erikseen vuonna 2007 ja vuonna 2008 käytetyn verotetun kevyen polttoöljyn, raskaan polttoöljyn tai sähkön määrä, jos hakijan verovuotta 2008 koskeva hakemus koskee myös vuonna 2007 käytettyä verotettua kevyttä polttoöljyä, raskasta polttoöljyä tai sähköä.

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

Lakia sovelletaan siihen kevyeen ja raskaaseen polttoöljyyn sekä sähköön, joka on käytetty 1 päivänä kesäkuuta 2009 tai sen jälkeen.

Tämän lain 4 §:n mukaista veronpalautusta maksetaan sille laskennalliselle osuudelle koko verovuoden 2009 aikana käytetyistä energiatuotteista, joka vastaa kesäkuun 1 päivän 2009 ja verovuoden 2009 päättymisen välisen ajanjakson osuutta koko verovuodesta 2009.

Yhteisö tai yhteisetuus ei ole kuitenkaan oikeutettu 4 §:n mukaiseen palautukseen verovuonna 2009 käyttämästään polttoöljystä ja sähköstä, jos sen tilikausi on päättynyt 1 päivän tammikuuta 2009 ja 31 päivän toukokuuta 2009 välisenä aikana. Yhteisön ja yhteisetuuden on jätettävä verovuotta 2009 koskeva hakemus viimeistään 30 päivänä huhtikuuta 2010.

Ennen 1 päivää kesäkuuta 2009 käytettyyn kevyeen polttoöljyyn, raskaaseen polttoöljyyn ja sähköön sovelletaan maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annettua lakia (603/2006) sellaisena kuin se oli maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain muuttamisesta annetun lain (919/2008) tullessa voimaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

2.

Laki

nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 10 a §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 10 a §:n muuttamisesta 19 päivänä joulukuuta 2008 annetun lain (920/2008) voimaantulosäännös seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2009.

Lakia sovelletaan siihen kevyeen ja raskaaseen polttoöljyyn, joka on käytetty 1 päivänä tammikuuta 2008 ja sen jälkeen.

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2009.

Lakia sovelletaan siihen kevyeen ja raskaaseen polttoöljyyn, joka on käytetty 1 päivänä kesäkuuta 2009 tai sen jälkeen.

Tämän lain mukaista veronpalautusta maksetaan sille laskennalliselle osuudelle koko vuoden 2009 aikana käytetystä kevyestä tai raskaasta polttoöljystä, joka vastaa kesäkuun 1 päivän 2009 ja joulukuun 31 päivän 2009 välisen ajanjakson osuutta koko vuodesta 2009.

Ennen 1 päivää kesäkuuta 2009 käytettyyn kevyeen ja raskaaseen polttoöljyyn sovelletaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 10 a §:ää sellaisena kuin se on laissa 604/2006.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .